

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADNÍ ČESKÉ
UNIVERSITY
V PLZNI

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

katedra historie

Práce: bakalářská

Posudek vedoucí práce

Práci hodnotila: PaedDr. Naděžda Morávková, Ph. D.

Práci předložil: Jan März

Název práce: *Osudy českého historika minulého století – Karel Pichlík*

Předkládaná práce se zabývá biografií historika Karla Pichlíka, jeho osudy v rámci hektických změn odborných diskurzů ve 20. století a zejména jeho vztahem k plzeňské poválečné historiografii. Práce vychází zejména ze zdrojů Archivu bezpečnostních složek, uložených v Ústavu pro studium totalitních režimů. Ostatních pramenů je méně, než diplomant předpokládal. Práce se zmiňuje stručně i o osudech Pichlíkova kolegy ve věci plzeňského dějepisectví – Karla Bartoška a blíže zkoumá jejich společný spis *Hanebná role amerických okupantů v západních Čechách v roce 1945*.

Je samozřejmě evidentní, že se jednalo o dílo, které zůstává ve stínu Pichlíkovy i Bartoškovy pozdější tvorby, že bylo výsledkem mladického politického entuziasmu a idealismu. Pozornost si však zaslouží metody, které byly v díle použity, ať už interpretační, argumentační, či přímo heuristické – tedy samotný výzkum a sběr pramenů. Také dobová rétorika a sytlistické obvyklosti historického textu z oblastí nejnovějších dějin stojí za pozastavení.

Dílo bylo ve své době řazeno do rámce marxistického dějepisectví. Je potřeba si uvědomit, že pro uplatnění dialektického a historického materialismu v tématu není prostor. Dílo je spíše žurnalistického nežli odborného žánru. Autoři jakby po formální stránce rezignovali na své historické školení, jehož se jim v rámci metody dostalo na Filozofické fakultě Karlovy univerzity od zbytku nejmladší generace Gollovy školy. Pramenem byly dosti často výpovědi očitých svědků, čili orální historie, mnohdy však svědectví nepřímá, modifikovaná „obecným folklórem“ určité části plzeňské veřejnosti. Tendenční výběrovost svědectví je evidentní. Také nedocházelo ke komparaci s jinými svědectvími a zejména s jinými prameny, které rozhodně byly k dispozici. Autoři v době tvorby studie v Plzni pobývali a příležitost k hlubšímu výzkumu měli.

Nejvíce problematická je ovšem interpretační metoda. Autoři zvolili předřazení výstupu výzkumu samotnému výstupu. Ideologicky žádoucí výsledek byl předem dán a interpretační postup byl opačný, než je obvyklé, tedy dohledávání vhodných pramenů a argumentů pro predestinovaný závěr. Není to sice metoda v historiografii úplně nová, služebnost dějepisectví najdeme napříč věky celými jeho dějinami, v padesátých letech 20. století, v době vrcholné studené války, ovšem bylo obzvláště obvyklé a využívalo obzvláště triviálních a evidentních postupů.

Text také ovlivnil dobový formalismus a rétorika kontaminovaná tehdy používanými a požadovanými frázemi, jež byly obvyklé v politickém a ideologickém prostředí a rychle se rozšířily i do odborného slohu humanitních vědeckých disciplín. Pokud tedy práce *Hanebná role amerických okupantů v západních Čechách v roce 1945* svou evidentností v tendenčnosti a podjatosti, používáním smyšlenek a kvaziargumentů poslouží jako varovný příklad pro

demagogické a služebné dějepisectví, které by měl umět ihned rozeznat zejména učitel dějepisu, bude cíl zpracování tématu naplněn. Především učitelé v Plzni by měli umět text využít. Lze k tomu použít komparace s další literaturou k tématu a autentickými pamětnickými vzpomínkami.

Sledovaná bakalářská práce ovšem mohla být věnována více i jiným Pichlíkovým dílům, zejména jeho textům vztahujícím se k první světové válce. V tomto tématu byl uznávaným expertem. Za značný nedostatek považuji fakt, že autor nezpracoval Pichlíkovu bibliografii.

Otázka k obhajobě: Doporučil byste práci *Hanebná role amerických okupantů v západních Čechách v roce 1945* učitelům dějepisu pro využití ve výuce. V jakém smyslu?

Navrhovaný závěr: Doporučuji práci k obhajobě.

Navrhované hodnocení: Výborně

Datum: 4. 8. 2016

Podpis: PaedDr. Naděžda Morávková, Ph.D.